

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Boža Maksimović.

Na velikonočno nedeljo opoldne smo
čisto nepričakovano dobili novo vlado.
Vsa zatirjanja bivšega ministrskega
predsednika Uzunovića in njegovih tova-
rišev v vladi o stabilnosti koalicije RK
so se izkazala iz zaenkrat neznanih nam-
vrokov za netočna, a istotako so se iz-
kazale za netočne vse neštevilne kombi-
nacije o novih koalicijah, ki naj bi na-
domestile Korošec-Uzunovićevo vlado.

Dobili smo nekaj povsem novega.
O novi vladi ni mogoče izreči prej jas-
ne sodbe, dokler ne poznamo vzrokov in
motivov, ki so jo rodili. O novi vladi sa-
mi kot taki ne moremo trditi kar na slepo
vero, da je ali da bo slaba. To sodbo bo
mogoče izreči šele potem, ko bomo vide-
li na njenih dejanjih, kakšna je. Nikakor
pa se ne moremo strinjati z načinom, ka-
ko je nova vlada nastala, kajti ta način
bije vsaki demokraciji v obraz.

Ustava določa, da je naša država par-
lamentarna monarhija in vsaka vlada pri
nas se mora opirati na zaupanje obeh
ustavnih činiteljev. O sedanjih vladi ne
vemo, ali bo uživala zaupanje parla-
menta ali ne. Mogoče je celo to, da za-
upanja parlamenta niti ne bo iskala, in
v tej veri nas potrjuje okolnost, da je
vlada parlament kar za mesece eno-
stavno odgodila. To postopanje zelo diši
po diktaturi. Veliko vprašanje pa je, če
so v takih položajih, v kakršnem se na-
raja danes naša država, diktature umest-
ne in koristne. Nočemo trditi s tem, da
bi morala biti diktatura a priori slaba,
toda za današnjo demokratično dobo so
diktature vedno dvomljive vrednosti, če
ne iz stvarnih, pa iz formalnih razlogov.

Druge slaba stran nove vlade, tudi
formalna, je okolnost, da sede v njej iz-
ključno Srbi. Ne gojimo napram Srbom
nikakih antipatij in drage volje prizna-
vamo Srbom vse državniške sposobnosti
in vrline. Toda tu ne gre za sposobnosti
ali za nesposobnosti, ampak za vtis; ki
ga mora to dejstvo napraviti nedvomno
na našo in na tujo javnost. Ta vtis pa bo
označil naš domači in tuji svet z besedo
— nezaupanje — nezaupanje odločilnih
parlamentarnih in izvenparlamentarnih
krogov do Hrvatov in Slovencev.

Ta vtis je tukaj in to moramo ugotoviti
z obžalovanjem. Nikakor nočemo stokati
in jadikovati zaradi izostale pohvale,
kajti za pohvale in za izraze zaupanja
se potegujejo hlapci, dočim se ljudje, ki
se čutijo gospode, svojih dolžnosti tudi
brez pohvale in zaupanja zavedajo in tu-
di brez takih formalnosti zadoščajo svoji
časti, toda ravno z ozirom na mase, ki
ne čutijo še tako kakor bi si želeli, bi se
bilo treba takim vtisom izogniti. Če se
je kriza rešila že s tolikimi formalnimi
napakami, bi bila nova vlada brez ško-
de lahko prenesla tudi kakega Hrvata
ali Slovenca v svoji sredi, čeprav bi bila
ona le brezpomembna figura. S tako
potezo bi bila nova vlada le pridobila.
Ne zaradi »zaupanja« napram Hrvatom
ali Slovincem bi bila taka poteza pravil-
na (zaupanja Hrvati in Slovenci tudi do-
slej niso uživali v Beogradu), ampak v
interesu države bi bilo to.

Način rešitve najnovejše krize pa nam
dokazuje na drugi strani znova, da krize
pri nas žalibog še ni konec. Ne vladne
ne parlamentarne, pa tudi ne državne.
Res pa je, da je vsaj za enkrat rešen
nevarne obtožnice Boža Maksimović in
to je glavno.

NEZADOVOLJNEŽI.

Beograd, 19. aprila. Z novo vlado ni-
so zadovoljni ne demokrati in tudi ne
radikalni klub. Muslimani so sklenili za-
hlevati zase še en resor. Pa tudi Pribi-
čević ni zadovoljen z novo vlado.

Nova vlada.

NOVI MINISTRI SO PRISEGLI V NEDELJO. — ODGODITEV PARLAMENTA.
OBTOŽNICA PROTI BOŽI MAKSIMOVIĆU BREZPREDMETNA.

Beograd, 19. aprila. V soboto ob 7.
zvečer je Uzunović sklical sejo ministr-
stva, na kateri je izjavil, da bo podal
ostavko. Takoj nato je kralj, ki je sprejel
ostavko, poklical k sebi predsednika Na-
rodne skupščine Marka Trifkovića, ki je
predlagal kralju za bodočega predse-
dnika vlade ali Veljo Vukičevića ali Mišo
Trifunovića.

Kralj je pozval najprej na dvor Veljo
Vukičevića, ki je ostal v avdienci do 11.
ponoči. Kralj je poveril mandat za se-
stavo nove vlade Velji Vukičeviću. Ve-
lja Vukičević je bil v nedeljo zjutraj ob
9. in pol pri Uzunoviću in je imel nato
ob 10. konferenco z Vojo Marinkovićem
in dr. Kosto Kumanudijem, ki sta v ime-
nu Demokratske zajednice vodila poga-
janja z Veljo Vukičevićem. Na tem se-
stanku je bil dosežen definitivni spo-
razum med demokrati in Veljo Vukiče-
vićem.

Ob 11. dopoldne je odšel Velja Vuki-
čević na dvor in ko se je povrnil z dvo-

ra, je izjavil novinarjem: »Mislim, da je
vse gotovo. Za kake pol ure bomo po-
ložili prisego.« Nato je šel Velja Vuki-
čević k Uzunoviću, kateremu je sporočil
rezultat svoje avdijske. Kmalu potem je
odšel v ministrstvo prosvete, kjer so ga
pričakovali dr. Voja Marinković, dr. Ko-
sta Kumanudi, Aleksa Miović in dr. Ilija
Šumenković, ki so bili že svečano oble-
čeni. Ko so ti prišli iz ministrstva pro-
svete, so se napotili ministri, ki še niso
bili svečano oblečeni, na svoje domove.
Ob 12.15, ko je bil Velja Vukičević v
ministrstvu prosvete, kjer je čakal, da se
podpiše ukaz o novi vladi, so se začeli
ministri zbirati na dvoru. Prvi je prišel
tja minister dr. Bogdan Marković, za
njim dr. Srskić, Vlado Andrić, Voja Ma-
rinković, Kosta Kumanudi, dr. Ninko
Perić, Ilija Šumenković, Aca Miović in
Velja Vukičević. Zadnji je prišel gene-
ral Hadžić. Ob 1.15 so odšli z dvora mi-
nistri z avtomobili, tako da se novinarji
niso mogli z njimi razgovarjati.

Novo kombinacije.

DELOVNI NAČRT NOVE VLADE. — BOŽA MAKSIMOVIĆ MINISTER PRO-
SVETE?

Beograd, 19. aprila. Včeraj dopoldne
se je vršila v predsedništvu vlade prva
seja novega ministrskega sveta, na kate-
ri so člani vlade proučevali delo, ki ga
je treba najprej izvršiti, in izdelali pro-
gram vladne politike do 1. avgusta. Vla-
da namerava vse posle, ki so odstali ne-
rešeni, dokončati v teh treh mesecih in
pripraviti material za daljše delo Narod-
ne skupščine, katero naj bi izvršila ali
ta Narodna skupščina, ali pa naj bi se
nadaljevalo s tem delom po izvršenih no-
vih volitvah.

Razen te seje ministrskega sveta je bi-
lo v predsedništvu vlade nekoliko konfe-
renc in razgovorov z uglednimi politi-
čnimi prvaki. Najprej je posetil novega
ministrskega predsednika bivši minister
za izenačenje zakonov dr. Vasa Jovanović,
ki se je včeraj vrnil v Beograd. Za
njim je ostal v daljših razgovorih z Veljo
Vukičevićem dr. Ninko Perić. Zatrjuje
se, da sta oba ta poseta v zvezi s popol-
nitvijo vlade, in sicer naj bi prevzel dr.
Vasa Jovanović v kabinetu kak izpraz-
njen resor, a dr. Ninko Perić naj bi po-
stal tudi resorni minister.

Mnogo se je včeraj v političnih krogih
govorilo tudi o ponovnem vstopu Bože
Maksimovića v vlado, ki naj bi prevzel
ministrstvo prosvete. Njegovi pristaši tr-
de, da je to že gotova stvar in da je Bo-
ža Maksimović dal svoj pristanek za
vstop v vlado. V vrstah pašičevcev pa se
je poudarjalo, da je to nemogoče, ker bi
to pomenilo izigravanje radikalnega kluba.
Pašičevci so zagotavljali, da bo nji-
hova skupina dobila dve mesti v vladi in
da gre sedaj za osebi, ki naj bi bili de-
legirani v kabinet. Pašičevci so se ves-
dan zbirali v predsedništvu Narodne
skupščine, kjer so konferirali skupno ali
posamezno z Markom Trifkovićem. Ka-
kor se doznava, so sklenili, da zavzame-
jo nevtravno opazovalno stališče naspro-
ti novi vladi, a definitivno se bodo na-
pram njej opredelili, ko bodo videli prave-
ce njenega dela.

Takoj po podpisu ukaza o novi vladi
je kralj podpisal tudi ukaz, s katerim
se zaključuje redno zasedanje skupšči-
ne, a se skliče izredno zasedanje s 1.
avgustom. Ker je redno zasedanje za-
ključeno, narodni poslanci ne bodo do-
bivali do 1. avgusta dnevnic. Kralj je

v nedeljo ob 2. odpotoval v Topolo, kjer
bo preživel pravoslavno Veliko noč.

Danes bi bila morala priti na dnevni
red obtožnica proti Boži Maksimoviću,
a ker je podpisan ukaz o zaključitvi
rednega zasedanja skupščine, se bo na
tej seji prečital ukaz o ostavki vlade Ni-
kole Uzunovića, nato ukaz o novi vladi
in ukaz o zaključitvi redne seje Na-
rodne skupščine. Obtožnica proti Boži
Maksimoviću potemtakem vobče ne pri-
de na dnevni red. Ta obtožnica pa tudi
po 1. avgustu sploh ne bo mogla priti
na dnevni red, ker velja samo za sesijo,
za katero je bila predložena. Ako bo
katera skupina hotela vložiti obtožbo
proti Boži Maksimoviću, jo bo morala
ponovno predložiti predsedniku Narod-
ne skupščine v prihodnjem zasedanju.
Dr. Kumanudi je poslal občinskemu
odboru mesta Beograd akt, v katerem
prosi odbor za šestmesečni dopust. Od-
bor bo ta dopust odobril, a posle pred-
sednika občine bo medtem opravljal
podpredsednik Kosta Jovanović.

Beograd, 19. aprila. Včeraj je izšla
posebna izdaja »Službenih Novin« s kra-
ljevim ukazom, s katerim se zaključuje
redna parlamentarna sesija in se skli-
čuje skupščina na izredno zasedanje s
1. avgustom t. l.

TUDI SLS PRIDE V VLADO.

Beograd, 19. aprila. Sestava nove vla-
de je iznenadila vse politične kroge. Ra-
dikalni centum ni pričakoval, da bi se
situacija tako hitro rešila, temveč je mi-
slil, da se bo situacija razbistrila šele
na seji radikalnega kluba, ki bi se bila
morala vršiti včeraj popoldne. Medtem
pa se je situacija nenadoma preokreni-
la in Uzunović je moral s svojim kabi-
netom izvajati konsekvence. Kakor se
je že predvidevalo, je postal Uzunovićev
naslednik Velja Vukičević. Njega so
forsirali demokrati in pašičevci, ki so
pristali na vsako kombinacijo, samo da
se rešijo Uzunovića in Bože Maksimo-
vića.

Nova vlada Velje Vukičevića ni po-
polna, v njej je ostalo pet portfeljev ne-
popolnjenih, in sicer ministrstvo pro-
svete, ministrstvo ver, ministrstvo za iz-
enačenje zakonov, ministrstvo narodne-
ga zdravja in ministrstvo pošte in tele-

grafo. Poleg vsega tega pa je šel v vla-
do kot minister brez portfelja dr. Ninko
Perić, ki bo kot politična osebnost po-
magal predsedniku vlade pri delu in bo
delal to, kar mu bo odredil predsednik
vlade Vukičević. V vladu so vstopile tu-
di štiri osebe izven parlamenta, in ta
dva generala, dr. Marković in dr. Ko-
sta Kumanudi, ki je zaradi predsedni-
štva beogradske občine odložil poslanski
mandat, a je sedaj prevzel ministrstvo
za šume in rudnike.

Vprašanje je sedaj, kako se bo po-
polnilo tih pet izpraznjenih resorov, ker
ni dvoma, da se bo to prav kmalu zgo-
dilo. Smatra se, da bo vsaj dva od teh
dobila Slovenska ljudska stranka, ker je
Velja Vukičević izjavil, da Slovenci ni-
so prišli v vladu samo zato, ker ni v
Beogradu njihovega načelnika dr. Ko-
rošca. Včeraj je prejel Korošec klub
brzobjavko dr. Korošca z Malte, da je že
odpotoval. Njegov prihod se pričakuje
za danes ali jutri, nakar se bo natančno
vedelo, ali bo SLS vstopila v Vukiče-
vićevo vladu ali ne. Ostala tri izpraznje-
na ministrstva bodo zavzeli radikali, a
mogoče je, da dobi portfelj tudi kaka
manjša skupina. Tako se delajo kombi-
nacije, da bi dobila en portfelj skupina
dr. Nikića. Kombinacija s HSS nima
skoro nobenega izgleda na uspeh.

V SKUPŠČINI.

Beograd, 19. aprila. Včeraj je bilo v
Narodni skupščini zelo živahno. Veliko
število narodnih poslancev je prispelo v
v Beograd in se je zlasti živahno raz-
pravljalo o vprašanju dnevnic. Ker je
zaključeno redno zasedanje skupščine,
ostanejo vsi oni poslanci, ki niso člani
anketnega, administrativnega in finanč-
nega odbora, ves čas brez dnevnic. Po-
slanci mislijo, da bi se vendarle dalo
napraviti tako, da dobe dnevnice, ker je
bil že ustvarjen precedens za časa Da-
vidovićeve vlade. To bi se lahko zgodilo
tudi sedaj in je odvisno od predsedni-
štva Narodne skupščine, kako se bo to
vprašanje interpretiralo.

Ker bi prihranki na dnevnicah v tem
času znašali 9 milijonov dinarjev, se
smatra, da se poslancem najbrž ne bo-
do izplačevale dnevnice baš v interesu
štedenja. Tudi predsedništvo Narodne
skupščine se je postavilo na to stališče,
a se doznava, da je Marko Trifković ven-
darle sklenil sklicati zaradi tega vpra-
šanja sejo šefov skupin, da bi se raz-
pravljalo o tem.

POSVETOVANJA POSLANCEV SLS.

Beograd, 19. aprila. V Beogradu je
že precejšnje število članov SLS. Ti se
imeli sinoči sejo, na kateri so namera-
vali izdelati komunikacije, a so to opustili,
ker jim je bilo sporočeno, da pridejo
tudi ostali člani kluba, ki so v Sloveniji,
danes v Beograd. Danes bo ponovna
seja kluba, na kateri se bo definitivno
sklepalo o komunikaciji. Kakor se do-
znava, SLS ne odobrava načina, kako
je bila sestavljena nova vlada.

KATASTROFALNA POPLAVA V AMERIKI.

Newyork, 18. aprila. Katastrofalna po-
plava v ozemlju Missisipi je zavzema
vedno večji obseg. Posebno prizadeti
sta državi Missouri in Arkausko. Missi-
sipi je širok na nekaterih mestih do 15
milj. Voda je odnesla okoli 80 ježov in
več mostov. Del mesta New Orleans je
pod vodo.

SPORTNI REZULTATI.

Zagreb, 19. aprila. Predvčeršnjim in
včeraj je bila nogometna tekma med Ju-
goslavijo in Gradjanskim. Obe tekmi sta
se končali z rezultatom 1:0 v korist
Gradjanskega.

Dnevne vesti.

NOVA VLADA.

Na velikonočno nedeljo je bila sestavljena in zaprižena nova vlada.

Člani nove vlade so:

Predsednik in zastopnik notranjega ministra ter ministra za prosveto: Velja Vukičević;

vojni minister: general Hadžić;

minister za vnane zadeve: Voja Marin-

ković;

minister za pravosodje in zastopnik mi-

nistra za vere: dr. Milan Srekić;

minister za agrarno reformo in zastopnik

ministra za zdravstvo: dr. Nikola Andrić;

minister za gozde in rudnike in zastopnik

ministra za konstituantno: dr. Kosta Kuma-

ndić;

minister za poljedelstvo in zastopnik mi-

nistra za pošte: Svetozar Stanković;

minister za trgovino: dr. Mehmed Spaho;

minister za socialno politiko: Aca Miović;

minister za finance: dr. Bogdan Marković;

minister za promet: general Milosavljević;

minister za javna dela: dr. Ilija Šumen-

ković;

minister brez portfelja: dr. Ninko Perić.

ski načrt predvideva med drugim težke ka-

zni zoper pornografijo.

— **Častna darila imejteljem zlatih kolajn** v Avstriji. Iz Dunaja poročajo: Društvo »Alt-österreich« je priredilo na velikonočno nedeljo na Dunaju slavnost, ob priliki katere so bila razdeljena imejteljem zlatih hrabrostnih kolajn iz let 1914 in 1915 častna darila.

— **Premoženje Viljema II.** Nemški listi poročajo zanimive stvari o premoženju bivšega nemškega cesarja Viljema II. Po teh poročilih se ceni privatno premoženje Viljema II. na 50 milijonov mark. To premoženje si je prihranil povečini iz svoje civilne liste. Da je to čisto privatno premoženje Viljema II. tudi prusko finančno ministrstvo ni nikdar oporekalo. Svoje premoženje je Viljem II. zelo spretno naložil, deloma v dobrih akcijah, deloma pa v inozemskih obveznicah.

— **Pobijanje epidemije dvobojev na Madjarskem.** Iz Budimpešte poročajo: V zadnjih mesecih se je na Madjarskem dvobojevanje silno razpaslo. Posebno politiki so reševali popolnoma brezpomembne afere z orožjem. Sedaj se je pričela velika akcija zoper epidemijo dvobojev. Skupina poslancev je ustanovila antidevulno ligo, ki naj bi ji pristopili vsi člani parlamenta, vlada bo pa predložila v kratkem nov načrt kazenskega zakona, v katerem se kvalificira in kaznuje dvoboj kot navaden zločin. Sicer je bil dvo-boj tudi doslej kazniv, vendar pa je smatrala kazna za častno. Kdor ni bil radi dvo-boja kaznovan, v družbi višjih 10.000 ni veljal za gentlemena.

— **Nagli razvoj Berlina.** Prebivalstvo Berlina neprestano narašča. Po pravkar izdani uradni statistiki je naraslo prebivalstvo Berlina tekom meseca januarja za 3100 glav. S tem je doseglo število 4.143.400. Tekom enega leta se je pomnožilo prebivalstvo za 50.000 oseb. Če se bo porast v tej meri nadaljeval, bo imel Berlin v 20 letih 5 milijonov prebivalcev. Vsekako pa se je zvišala tekom meseca januarja tudi mortaliteta, in sicer v primeru z mesecem decembrom lanskega leta za eno tretjino. Zanimivo je naraščanje samomorov. Meseca januarja se je pripetilo v Berlinu 131 samomorov, meseca decembra 1926 117, meseca januarja 1926 pa samo 122. Vsak dan izvrše v Berlinu povprečno 4 osebe samomor. Od samomorilcev odpade 75 odstotkov na moške, 25 odstotkov pa na ženske.

— **Vivisekcija psov in angleški zdravniki.** Na Angleškem se je započela živahna akcija zoper vivisekcijo psov. Zahteva se, da naj se vivisekcija, če že ne popolnoma prepove, pa vsaj omeji. Proti temu so se dvignili angleški zdravniki, ki utemeljujejo potrebo vivisekcije z veliko koristjo, ki jo ima od nje zdravniška veda. Te dni se je vršila v Londonu seja zdravniškega združenja, na kateri je nastopil zoper omenjeno akcijo zlasti temperamentno lord Dawson of Peun, ki je končal z besedami: »Vivisekcija je potrebna. Mislim pa, da ne bo nihče zahteval, da se uporabljajo v njene svrhe mesto živali — ljudje!«

— **Nemška znanstvena ekspedicija v srednjo Azijo.** Slavni raziskovalec Tibeta dr. Walter Stötzner nastopi dne 21. t. m. svoje četrto raziskovalno potovanje v Tibet. Raziskati namerava kitajsko-amursko ozemlje, ki je zavito doslej v tajnostveno temo.

— **20 let ječe radi potvarjanja invalidskih listin.** V Beogradu se je zagovarjal te dni delovodja občine Leštanske Sava Stojanović, ki je potvarjal invalidske listine ter si dal izplačevati na ime fiktivnih invalidov invalidske podpore. Sodišče je izreklo drakonično sodo: Sava Stojanović je bil obsojen na 20 let ječe, uradniki finančne uprave, ki dokumenti niso dovolj natančno kontrolirali, pa so bili obsojeni na izgubo službe, nekateri pa vrhu tega tudi na zapor.

— **Zastrupljenje z gobami.** Železniški uradnik Adolf Kenda, rodom iz Bovca na Goriškem, v zadnjem času nameščen na železniški postaji v Chiusi, je dobil za velikonočne praznike dopust, ki ga je hotel preživeti v krogu svoje rodbine. Prvi večer si je dal pripraviti za večerjo eno od najboljših priljubljenih jedi, gobe v omaki, ki jih je kupil sam v neki trgovini. Po večerji je legel spat, kmalu pa ga je začelo zvijati v želodcu in trebuhu. Sprva ni pripisoval temu nobene važnosti; proti jutru so pa postale bolečine tako hude, da je poslal po zdravnika, ki je ugotovil težko zastrupljenje z gobami ter odredil, da so prepeljali Kendo v bolnico. Kljub temu, da so Kendi nemudoma izprali želodec, je kmalu nato izdihnil.

— **Trgovna z otroci v Beogradu.** Beograjska policija je aretirala ruskega emigranta Jovana Janjovića, ki se je izdajal za ruskega polkovnika in njegovo ženo. Zakonska dvojica je imela namreč 4-letnega dečka, o katerem se je izkazalo, da ni njen otrok, o čigar provenienci pa nista mogla podati nobenih dokazov. Policija je ugotovila dalje, da sta imela Rusi že več takih »adoptiranih« otrok, ki pa so vsi na nepojasnjene način izginili. Policija domneva, da gre za trgovino z otroci ter da sta prodajala Rusi otroke potujočim cirkusom. Preiskava se nadaljuje.

— **Dobrovoljci pretepli občinskega beležnika in župana v Petrovem Selu.** V Petrovem Selu je prišlo do velikih izgrediv dobrovoljcev. Povod je dalo dejstvo, da je izposlovala občina pri ministrstvu za agrarno reformo, da se je vzelo dobrovoljcem 429 jutler zemlje, ki se je dodelila siromašnim članom občine. Ko so prišli inženjerji zemljo merit, so jih dobrovoljci preprečili. Alarmirano je bilo orožništvo, ki je tri dobrovoljce aretiralo. Zvečer se je zbrala večja skupina dobrovoljcev v gostilni. Ko sta prišla tja tudi občinski beležnik in župan, so ju stavili dobrovoljci na odgovor. Razvil se je srdit prepir, ki je končal s tem, da so dobrovoljci občinskega beležnika in župana na žive in mrtve pretepli. Ko sta obležala onesveščena na

tleh, so misleč, da so ju ubili, pobegnili. Orožniki so vseh 16 dobrovoljcev izsledili, aretirali in jih odvedli v sodne zapore v Novi Sad. Sodišče jih je zaslilo, nato pa začasno izpustilo na svobodo.

— **Epidemija samomorov v Lvonu.** V Lvonu je izbruhnila prava epidemija samomorov. Samo v soboto se je pripetilo 6 samomorov. Vzrok je bila v vseh slučajih brezposelnost.

— **Vlomilec umoril župana mesta Lodza.** Te dni je udril pri belem dnevu neznan lopov v stanovanje župana mesta Lodza Cynarskega. Ob 11. dopoldne je prihitel Cynarski iz svojega stanovanja ter zaklical na stopnjicu: »Na pomoč, tatovi!« Hišnik je prihitel takoj iz svojega stanovanja. Našel je župana na zadnji stopnici mrtvega. Istočasno je videl nekega moža, ki je smuknil skozi vežna vrata na prosto. Neznani storilec je zabodel župana v prsi. Obenem je zadela župana od razburjenja kap.

— **Zakonski mož rabelj.** Iz Bratislave poročajo: V selu Zaričol se je odigrala te dni krvava rodbinska tragedija. Kmet Jacura je zasacil svojo ženo na ljubavnem sestanku. Zvezal jo je za roke in za noge, ji potisnil v usta kunjo, ji ovil okrog vratu vrv ter jo obesil na podboj.

— **Mehikanski roparji.** Neka 200 do 300 razbojnikov broječa tolpa je napadla pod vodstvom Rudolfa Galegosa vlak, ki je prihajal iz Lareda v Teksasu. Razbojniki so navalili najprej na vojaško stražo na vlaku ter pobili nad 50 oseb. Razbojniki so uničili lokomotivo in več železniških vagonov, preiskali in oropali vse potnike ter odnesli iz poštne vagona večjo pošiljko zlata.

— **Zlata reka v vzhodni Poljski.** V vzhodni Poljski v reki Uskog, ki se izliva v Pripiet, so našli zlata in srebrna zrna. Tok reke meri 104 km, v vsej dolžini so izpadli poizkusi znanstvenikov ugodno. Preiskavanja se nadaljujejo v svrhe, da se ugotovi, če se bo eksploatacija rentirala.

— **Marek in njegova zavarovalnica.** Iz Dunaja poročajo: Upravni odbor zavarovalnice Anglo - Danubian je sklenil, da se bo izplačevala inž. Mareku, dokler ne bo civilni proces glede zavarovalnine definitivno končan, vsota 500 šilingov (okoli 4500 Din) na mesec.

VELIKA IZBERA raznega perila, modernih bluz, nogavic itd. se dobi po nizkih cenah pri
Ign. Žargi, Sv. Petra cesta

— **Poroka delavskega voditelja.** Te dni se je vršila v Londonu poroka miss Peggy Thomas, hčerke znanega delavskega voditelja. Poroka je bila pompozna zaključek romana, ki se je pričel pred tremi leti, ko se je vračala miss Peggy s svojim očetom, ki je bil takrat minister za kolonije, iz Južne Afrike ter se seznanila na parniku z inženjerjem M. Reginaldom Harisonom, svojim sedanjim soprogom. Poroki je prisostvovalo 1900 oseb. 3000 jih je stalo pred cerkvijo, na stolpe pa jih je gledalo skozi okna. Prisotni so bili premier Baldwin, Douglas, Hogg, Lloyd Georges, Asquith, Lady Astor. Slavnostni obred je bil v hotelu Metropole. V sprejemni sobi je ležalo 500 poročnih daril.

— **Razporoka zakona z zaprekami.** Nesrečna zakonska dvojica Dumitru in Elena Baca v Buštani (blizu Sinaja) v Romuniji je uvidela, da nista drug za drugega. Zato sta sklenila, da ideta narazen. Žena je prodala vse svoje stvari ter odšla v bližnje selo Campino, dočim je ostal mož v Buštani. Tako sta čakala na obravnavo o tožbi na razporoko. Medtem pa se je mož premislil. Spomnil se je lepih uric, ki jih je preživel prejšnja leta s svojo ženo. To ga je napotilo, da jo je obiskal ter prosil, naj se vrne k njemu. Toda žena ni hotela o tem ničesar slišati. Čim bolj se je bližal dan razprave, tembolj je bil mož nesrečen. Končno mu je šinila v glavo originalna rešilna misel. Na predvečer obravnave je zvedel, kdaj se odpelje njegova žena v Ploesti. Peljal se je s tremi svojimi prijatelji pred kolodvor v Campino. Ko jo je primahal njegova žena, so jo obkolili njegovi prijatelji, jo dvignili kakor lutko, odnesli v voz ter ji slekli, ne da bi črhnila besedico, plašč in čevlje, da so bili tako tem sigurnejši, da jim ne uide, nakar se je odpeljal voz v diru v Campino. Ta viteški čin pa njegovi ženi ni bil povšeči, temveč jo je tembolj razljutil, tako da je hitela drugi dan k advokatu, kateremu je obljubila mastno nagrado samo zato, da jo bo dobro čuval in spremljal prihodnjice na sodišče.

— **Od jeze požrl — ključ.** Delavec I. Hengel v Berlinu je prišel te dni, kot že večkrat, zvečer pijan domov ter pričel ženo zmerjati in neusmiljeno pretepati. Da bi se ga ubranila, je pograbila končno ženo poleno ter ga udarila s tako silo po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnico. Ko ga je prišla, težko ranjenega, njegova žena naslednji dan obiskat, se je mož tako razljutil, da je požrl od jeze ključ, ki je ležal na nočni omarici poleg njegove postelje. Prenesli so ga takoj v operacijsko dvorano, kjer so mu odprli želodec ter ključ zopet odstranili.

— **100.000 frankov odškodnine radi — fotografije.** Francoski listi pišejo obširno o aferi plesalke Spinelli. Gospodična Spinelli se je dala fotografirati v Evinem kostumu. To njeno sliko je poslala njena prijateljica D'Or brez njene vednosti dunajski gledališki reviji »Die Bühne«, ki jo je reproducirala. Vsaled tega je vložila plesalka zoper svojo prijateljico tožbo na plačilo odškodnine 100.000 frankov. Svojo tožbeni zahtevek utemeljuje plesalka s trditvijo, da je hotela prirediti baš sedaj na Dunaju plesni večer, kar ji je sedaj nemogoče, ker je izgubila vsled slike »Bühne« ves renome in svoj dobri glas.

— **Pes rešil dvojico oseb smrti.** Hišnik Os-Kainz na Dunaju se je prebudil eno zadržnih noči vsled lajanja svojega psa. Začutil je intenziven vonj, po svetilnem plinu. Skušal

je zbuditi svojo ženo, ki je ležala poleg njega v postelji, toda žena se ni ganila. Zato je jel klicati na pomoč. Prihiti so sosedje ter alarmirali rešilno družbo, ki je ugotovila pri hišniku in njegovi ženi znake zastrupljenja s plinom ter prepeljala ženo v bolnico. Izkazalo se je, da je bila plinska cev v kuhinji samo na pol zaprta. Pes je rešil zakonsko dvojico s svojim lajanjem sigurne smrti.

— **Raztava umetnin na Ljubljanskem velesejmu.** Na letošnjem velesejmu, ki se viši od 2. do 11. julija, je predvidena v »K« paviljonu razstava umetnin (slike, kipi, arhitektura, grafika itd.). Paviljon je opremljen že od lanske jeseni ter se bo potrebam priemrno preuredil. Umetniki, ki se namenjajo udeležiti razstave, naj pošljejo svoje prijave na Ravnateljstvo Velesejma v Ljubljani najkasneje do 28. t. m. — Razstavo prireja uprava Velesejma ter se jo lahko udeležijo vsi slovenski oblikujoči umetniki. — Prijava naj vsebuje točen naslov umetnika, približno navedbo razstavnih del in njih velikost, da zamore ravnateljstvo Velesejma ravnateljcem dostaviti obvezno prijavnico ter javljenim umetninam primerno urediti razstavni prostor. — Istočasno s prijavnico naj vsak umetnik navede imena sedmih umetnikov, ki naj po njegovem mnenju tvorijo razsodišče razstave. — Razstavniki pogoj in ev. potrebna druga pojasnila bodo razstavljalcem pravočasno dostavljena.

Ljubljana.

1— **Lastniki psov, lovci itd. se opozarjajo.** da je v občinah Dobrunje, Šmarje, Grosuplje, St. Jurij, Lipljene, Račna, Pijavagorica in Slivnica odrejen strog pasji kontumak.

1— **Nagla smrt.** Na Veliko soboto ob treh zjutraj je zadela na dvorišču hiše Kogresni trg št. 3 srčna kap hišnico Marijo Košakovo, staro 67 let. Na odredbo policijskega zdravnikar dr. Avramovića so prepeljali truplo v mrtvašnico.

1— **Teška kolesarska nesreča.** Na Veliko soboto ob pol 12. je padel s kolesa pred Prulami Marko Damjanonovič, inkasant trdnice Popovič. Pri padcu si je pretresel možgane. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v bolnico.

1— **Velika tatvina.** Od petka na soboto je neznan tat ukradel gostilničarju Kačiču na Dunajski cesti pred artiljerijsko vojašnico vsoto 20.000 Din. Na Veliko nedeljo so kriminalni agenti aretirali nekega tatvine sumljivega individuja, ki se jim je pa iztrgal iz rok ter pobegnil. Uvedena je bila obširna zasledovalna akcija, katere uspeh je še negotov.

Prosveta.

»MLADINA«.

Izšla je 7. številka revije »Mladinec« s sledečo vsebino: Srečko Kosovel: Razpad družbe in propad umetnosti. Franjo Aleš: Slovenski gospodarski problemi. — Bratko Kreft: Ruski teater. Dr. Fran Veber: Sokrat. Zapiski: Hamletstvo in slovenska mladina (Kočvar). Nekaj opazk k mojemu »Razgovoru z novim g. upravnikom« (Debevec). Vprašanje o krizi »naše« srednje šole (Grahor). Recitacijski večer Kosovelovih pesmi (Cerkvenik). Predavanje o Kitajski (Košak). Platnice: Gledališče v krizi (Debevec).

(K reviji se še povrnemo.)

Miran Jarc: Človek in noč. Zbirka pesmi. Ljubljana 1927. — Samozaložba. Cena 25 Din. — Za Veliko noč je izdal svojo pesniško zbirko pesnik Mizan Jarc, ki ga slovenska javnost pozna že delj časa kot sotrudnika vseh naših revij. Zbirko, ki jo odlikuje zelo okusna oprema, je okrasil akad. slikar, prof. B. Jakac z originalnimi lesorezi. Knjigo, o kateri priobčimo prihodnjico podrobnejše poročilo, najtopleje priporočamo. Dobi-va se v vseh knjigarnah.

Sport.

ZAGREB : LJUBLJANA 6:3.

Že parkrat od strani Zagreba odpovedana hazena-tekma se je vendar vršila preteklo nedeljo. Pričakovala se je zmaga Ljubljane. Zgodilo se je baš nasprotno. Ljubljancem so s svojo slabo igro iznenadile in kar so one v tem oziru pozabile je izpolnilni še sodnik. Bernikova, s svojimi silovitimi streli še nedavno strah vseh nasprotnih družin, je v tej tekmi pokazala, da se nekako poslavlja od te panoge športa. Pri Ljubljancem se je odlikovala obramba, ki je pač storila vse, kar se je dalo. Zagrebčanke so se odlikovale z izrazito kombinatno igro in preciznimi streli. Posebno je ugalajo levo krilo, ki je bilo jako opasno. Vendar bi se moral rezultat glasiti 5:4, ker je sodnik priznal Zagrebčankam en nepravilen gol, dočim je Ljubljani enega odrekel. Publike malo, zato pa tista tem bolj nemirna.

JADRAN : ILIRIJA 1:4.

Drugo moštvo Ilirije je v prvenstveni tekmi po lepi igri porazilo Jadran. Jadran ni v tej tekmi pokazal onega borbenega duha, ki ga je nekad posebno v igrah proti Iliriji tako pogostokrat pokazal. Ilirija je posebno v drugem polčasu absolutno prevladovala.

HERTHA : ILIRIJA 2:0.

Gostovanje Herthe kot profesionalnega dunajskega moštva ni prineslo tistega kar se je z ozirom na renomé Dunajske šole pričakovalo. Priznati se mora sicer, da so bili posebno v nedeljo Dunajčani najmanj za en raz-

red boljši od Ljubljancev, vendar smo videli tudi že veliko lepše igre. Ilirija je v nedeljo nudila igro, ki je bila pod kritiko. Z razigrano igro se napram tehnično in taktično jako dobrim nasprotnikom ni mogla niti malo ustavljati in ga je isti preigral kolikor ga je le hotel. Da ni bil rezultat večji se ima za nedeljo zahvaliti Iliriji le sreči. Sodil je slabo g. Kramaršič. Tudi pri tej tekmi je bila publika precej živa in so se nekateri prenapeteli celo spozabili nad sodnikom in se ga celo nekaj »dolikali«.

JADRAN : SLOVAN 4:1.

V ponedeljek sta nastopila v borbi za točke Jadran in Slovan. Jadranu se je posrečilo z večjo rutino priboriti si dve važni točki, ki mu bosta skoro gotovo pomagali, da ostane v prvem razredu. Posebnega športnega užika tekma ni nudila. Rezultat je popolnoma reellen. Sodnik g. Ahčan je tudi zaslužil, da bi se ga kje »vekovčevalo«. S svojimi odločitvami je naredil utis nervoznega klubaša.

HERTHA : ILIRIJA 4:4.

Ilirija, ki je nastopila v spremenjeni postavi, je nudila Herthi jako opasnega nasprotnika. S silovitim tempom je iznenadila celo izkušena nasprotnika in ga posebno v prvi polovici prisilila k izraziti defenzivi. Novo nastopivše moči Ilirije so se pokazale kot zelo uporabne, da, na vsak način boljše, kot stari igralci. Hertha je od prejšnjega dne precej popustila. Sodnik g. Vodišek je moral baje vsled nediscipliniranosti in ugovaranja, dva igralca Herthe izključiti.

Oba dneva pa je igre zelo oviral hud veter.

SK MARIBOR : RAPID 4:3.

Rapidu se je posrečilo s to tekmo placirati se na mesto prvaka za mariborsko okrožje. Publika je pri tej tekmi dejansko napadla g. Vodiška kot sodnika.

SK CELJE : ATLETIKI 2:6.

Atletiki so se placirali za finale z Rapidom.

ASK PRIMORJE : AMATEURE (Celovec) 2:4.

HERMES : STRASSENBAHNER S. K. 0:4.

PRIJAVE ZA LETOŠNJI VELESEJEM od 2. do 11. julija 1927.

Zanimanje naše industrije, trgovine in obrti za letošnji velesejem je večje kot lanske leto. Vzroki so razni, glavni pa, sigurno ugodnejši termin. Pričetek šolskih počitnic pa omogoča tudi veliko večji obisk kupev. Oni zamorejo zvezati trgovsko potovanje na velesejem s svojim počitniškim potovanjem z rodbinami v naše divne kraje. Zlasti trgovci iz južnih krajev naše države pozdravljajo letošnji sejmiski termin.

Že po dosedanjih prijavah utegne biti razstava vzorcev zelo pestra: Najrazličnejši aparati, armature, avtomobili, barve, belokranjski narodni izdelki, bičevniki, biserna dela, bižuterija, blagajne, bombažni izdelki, bomboni, celuloza, cement, cerkvene potrebščine, cvetličarstvo, čaj, čevlji, čokolada, dušik, elektrodi, elektromotorji in material, farma-

ceutični proizvodi, galanterija, glasbila, glavnički, glinasti izdelki, gnojila, gospodarski stroji in potrebščine, gumbi, igrače, jekleni predmeti, kakao, kamnoseštvo, karbid, karton in kartonažni izdelki, kava in prmesi, kemični izdelki, kirurški aparati, klišiji, klobuki, knjige, knjigoveški izdelki, kolarski izdelki, koleša, konfekcija, konoplja, konzerve, kose, košarstvo, kovčeg, kovinasti izdelki, kozmetična sredstva, kožuovina, laki, les in lesni izdelki, likerji, lokomobile, makroni, manufaktura, masti, metle, milo, mlekarke potrebščine, municija, nakit, naravnice, oboje, ognjegaše potrebščine, okovje, olja, orožje, papir, parafin, peči, perilo, pile, pisarniške potrebščine, platneni izdelki, platenine, pločevinasti izdelki, plinske naprave, plombe, plutovina, posoda, predivo, pregrinjala, preja, preproge, radio, rezbarije, rute, sesalke, sir, slamniki, sodi, sadni sok, soli, steklenina, stroji najraznovrstnejši, samotni izdelki, ščetarski izdelki, škrlj, športne potrebščine, štamplije, tapetniški izdelki, tehtnice, tehnični material, tekstilno blago, testenine, tkanine, trakovi, transmisije, trikotaje, turbine, ure, usnje, verige, vijaki, volna, vozovi, vrvarski izdelki, zamaški, zastori, zobotrebi, zrcala, zvonovi, žage, žarnice, železnina, žica, žoge itd. itd.

Dovolj bo vzorcev, dovolj ponudbe v najraznovrstnejših strokah. Tudi najbolj razvijeni kupec se bo zamogel popolnoma zadovoljiti.

To in ono.

AGRARNO GIBANJE NA KITAJSKEM.

Berlinska »Die Weltbühne« priobčuje sledeči članek Philippa Schefferja:

Mogoče je prvič v zgodovini, da govorimo v Evropi o kmetiskem gibanju na Kitajskem, kajti kitajski kmetje veljajo za konzervativne. Mirno moremo govoriti kar o Kitajcih, če mislimo kmete, kajti 80 odstotkov kitajskega prebivalstva je kmetov. Skromen način življenja je dajal Kitajcu vedno na zunaj značaj fatalista. Ta značaj so hoteli razlagati kot kako posledico Konfucijevega nauka in se s tem zadovoljevali; pri tem pa so pozabljali, da je v kitajski zgodovini vsako dinastijo vrgel kmet in da je vedno postavljajl novo. V spominu so nam še različni upori in gibanja ki so izbruhnili na Kitajskem v času ene same človeške generacije.

Vstaja taipingov, boksarski upor in sedanje težke »zmede« temelje gotovo na krizi, ki jo kitajsko prebivalstvo že leta doživlja in katero hoče sedaj kitajski kmet odstraniti z modernimi sredstvi. Sedaj ne gre zato, da se vrže s prestola kaka dinastija, ki je postala degenerirana in ki se mora nadomestiti z novo. Sedaj hoče kmet sam na vlado. Če upoštevamo, da je Kitajec skoro brez potrebe in da zna veliko potrpeti, se vprašamo: kaj je bilo ono, ki ga je dovelo do takega vznemirjenja.

Če se oficijelno pojasnjuje upor boksarjev in taipingov z nezadovoljnostjo naroda nad tujo dinastijo Mandžui, so obstojali dejanski vzroki tega nezadovoljstva že tedaj v agrarni krizi. Takrat je pritisnalo na kmeta slabo gospodarstvo vlade in uradništva in hotel se ju je znebiti na svoj način. S pomočjo

tujih čet so bila ta gibanja potlačena. Danes je položaj kmeta na Kitajskem še težji, kot kdaj prej. Ta zadeva kmeta je postala obenem zadeva vse Kitajske. Polovica vseh kitajskih kmetov je najemnikov in podnajatnikov polja; samostojnih kmetov je komaj 15 odstotkov, 15 odstotkov pa je poljskih delavcev. Košček polja, ki pomeni samostojno kmetijo, oziroma v najem oddano, ima velikost kakih 15 movov, — en mov je približno tako velik kakor kako teniško igrišče, — to je povprečen delež kmeta. Velikih posestev je le malo, s čimer pa še ni rečeno, da veleposestev sploh ni. Naložitev kapitala v veleposestva velja na Kitajskem kot najbolj sigurna. Kapitalisti, ki imajo veliko zemlje, je ne obdelujejo sami, temveč jo oddajajo v najem. Najemnina je zelo visoka in obstoji v deležu pri žetvi, kar znaša navadno 40—70 odstotkov. Da mora kmet povrh tega plačevati še zemljiški davek, je samo ob sebi umevno. Prvoten davek je pravzaprav zelo nizek in tudi ni bil nikoli povečan, toda ta zemljiški davek je važen vir bogastva za uradništvo. Davek računajo po določbi dobe dinastije Kanghsi (1662—1723), ko so ta davek uvedli; mnogo tega davka ostane v rokah uradnikov. Poleg tega pa so bojujoči se generali na severu porabljali ta davek za mnogo let v naprej. Enako si tudi čete same rekvirirajo brez obotavljanja vse potrebno.

Najboljši odgovor, kako si pomaga kmet, dajejo pravila kmetске zveze. V teh pravilih je cilj kmetске zveze označen takole: »Kmetška zveza stremi za osvobođenjem delavnega razreda, kakor je to označeno v »treh narodovih smernicah«, (ki jih je določil pred tridesetimi leti Sunyatsen). Kmetška zveza zbira in organizira tlačeno in bedno prebivalstvo vse države. Njen cilj obstoji v tem, da poišče sredstva za samoobrambo kmetov, da spravi vsake organizacije na novo podlago in da olajšuje kmetu življenske pogoje. Drugi člen teh pravil izključuje od članstva: kmete, ki imajo preko 100 movov (25 oravov) zemlje; vse one, ki izsesavajo kmetško ljudstvo s krutimi obrestmi, ki so v službah, nasprotnih kmetiskim interesom; vse katoliške, protestantske, budistične in taoistične duhovnike, menihe, nune in čarovnike; od inozemskega imperijalizma odvisne kmete, kadilce opija in igralce na kocko itd. Kmetška zveza je strumno organizirana; vodstvo in kontrola organizacije je v Kantonu. Temu so podrejene pokrajinske zveze, ki sestojijo iz okrožnih, okrajnih in končno še vaških organizacij. Vsaka nižja jedinica mora oddati 40 odstotkov dohodkov višji jedinici ter se pokoriti njenim poveljem, vsaka organizacija pa pošilja zopet k višji jedinici svojega zastopnika. Ustanovitev nove vaške organizacije je odvisna od privoljenja centrale in če se izjavi zato tretjina zavednega prebivalstva v vasi. Pri ustanovitvi take vaške organizacije izroči centrala pečat in zvezno zastavo vodstvu nove organizacije. Zastava je ista, kakor pri Kuomintangu, pod katerega vodstvom se bore kantonske čete: rdeča, z belim solnčnim v modrem polju v vogalu, v rdečem polju pa je še nekako belo znamenje.

Naloge vaške organizacije kot najmanjše jedinice celotne zveze, ki od prvega kmet-

skega kongresa dne 1. maja 1925 stalno rast, so označene na splošno tudi v pravilih. Organizacija snuje vaške šole, društva, goji vzajemnost pri izrabljanju vodnih moči in ustanavlja posebne skupine v varstvo interesov dninarjev, najemnikov, rokodelcev, žen in mladine. Zveza pospešuje dalje reforme in vojaške interese. Ni se čuditi, da se kmetje tako miroljubne dežele, kakor je to Kitajska, zanimajo za vojaške interese. Roparji ter obojene čete veleposestnikov in podeželnege plemstva ogrožajo kmetu njegov »žitak« in obstoj. Ustanavljanje samoobrambnih čet je torej prav važnega pomena. Vsaka organizacija mora dati najmanj 15 odstotkov svojih članov policijskim četam in najmanj 5 odstotkov vojaštvu. Policija ostane doma, vojaštvo pa odpotuje, da zaščiti v kakem ogroženem okraju svoje tlačene brate.

To je v kratkem obris po zapadnih vidkih organiziranega dela prebivalstva. S tem pa še ni iztrpan obseg vsega gibanja: obelajajo se tajne organizacije, ki vsebujejo deloma gesla in tradicije starih tajnih zvez. Ni tako lahko ugotoviti zvezo med taipingi in boksarji ter med današnjimi tajnimi organizacijami. Če se je vladi svoječasno posrečilo izbrati nejasnost političnih in socialnih čeljev boksarjev in naperti to, prvotno agrarno gibanje proti tujcem, je tudi danes mogoče izrabljanje raznih »rdečih sulic«, »zelenih čelad«, »rdečih naukov« itd radi ojasnosti njihovih gesel v prid vaškim bogatašem, plemičem in vojaškim oblastnikom. Gesla, kakor »Pomagaj revežem!« in »Prinesi deželi mir!« so tudi danes parole takih politikov, kakor je Čangcolin.

Osnovno pravilo meseca avgusta 1. 1925 umorjenega Liao-sung-kaja je bilo: Če rešimo delavce in kmete — rešimo Kitajsko. To pravilo je postalo vodilno načelo zavednosti modernih Kitajcev in sicer v toliko, v kolikor ga zavedno ali nezavedno ne izrabljajo podjetniki ali pa vojaški oblastniki.

: Naša korespondenca z Ameriko. Po uradni statistiki gre iz naše države vsak dan v Ameriko 8000 navadnih in 3000 priporočnih pisem. Priporočili je, da so pristojbine za ekspresna pisma nepotreben izdatek, ker Amerika ekspresnih pisem ne pošilja ter dostavlja ta pisma obenem z navadnimi pisli. To v ravnanje našim čitateljem, ki korespondirajo z Ameriko.

: Otroci, ki je živel med volkovi. Kot poroča »Times« iz Allahabada, so našli nedavno pastirji nedaleč od Miawane, 110 km od Allahabada v nekem volčjem brlogu približno 10 let starega fanta. Iz sledi je bilo razvidno, da je živel otrok med volkovi. Otroci ni znal niti govoriti, niti hoditi po dveh. Hodil je po štirih, pil vodo, kot jo pijajo volkovi, z jezikom ter jedel travo. Pri peljali so ga v bolnico v Allahabadu. Pomoči pa je začel deček divje tuliti ter grizti sebe in druge pacijente, tako da so ga morali ulakniti končno v prisilni jopeč. Fant je zelo mršav, sicer pa telesno dobro razvit. Na eni strani obraza ima veliko brazgotino, ki izvira očitno od ugriza kake zveri. Sedaj so pripeljali fanta v Bareilly v zavod za živčno bolne.

Viggo Cavling:

Školjka

Alfred se je ozrl nazaj na prejšnje čase; v spominu mu je stopilo pred oči na tisoče zmag. Od onega trenutka dalje, ko je šel ob Beitovi strani z ladje v Tokio, ga je stalno spremljala sreča. Potem ko je nekaj let delal pri tvrdki, je poročil gospodično Alico in postal solastnik tvrdke. Po Beitovi smrti je prevzel vodstvo. Mnogi so bili mnenja, da so se boljši dnevi podjetja že nehali, toda Keene je pokazal svojo spretnost, odstranil je vse zastarele principe in moderniziral podjetje. Pozneje je odpotoval s svojo ženo v London. V prestolnici je vodil mirno in avtoritativno vse podjetje. Njegovi dohodki so rasti od leta do leta.

Kakor tu, tako je znal tudi v družabnem oziru doseči lepe uspehe. Gospa Alica je bila pametna in ljubeznjiva gospodinja v svoji veliki hiši Verman Towers v Hampsteadu. Pri njenih soarejah se je zbiralo

mlajše plemstvo, znani politiki ter učenjaki. Zakonska dvojica Keene je v resnici imela takt in je umela prijetno pogostiti svoje goste.

Vedno bolj se je nagibal Alfred k politiki. Ko je odšel iz Japonske, je vedno gojil srčno željo, da bi bil izvoljen v poslansko zbornico in bi stopil tako na prvi klin lestvice, ki sega od poslancev do ministrov, tja do prestolovega vnožja. V mislih se je že videl kot ministra, da, celo kot ministrskega predsednika in je že sanjaril o trenutku, ko bo angleška država sledila njegovim poveljem.

Njegov današnji nastop v parlamentu je uspel bolj, kot si je to sam predstavljal. Njegov deviški govor je žel viharno odobnavanje.

Odobranje! Oodobranje!

Ta beseda mu je zvenela v ušesih. In vendar se je zbudil v njem dvom. Ali ni predrago kupil današnje odobranje? Ali ni

izdal ono, kar hrani najgloblje v svojem srcu, samo, da si pribori odobravanje?

Delavski nemiri so že dalj časa vznemirjali London. Brezposelnost so ponovno zborovali v Hyde Parku in na Trafalgar Squaru. Dolgi sprevodi so se podali k bruckinghamški palači in k ministrstvu v Downing Streetu. Povsod so jih odpravljali z besedami in z obljubami. — Beda je vedno bolj naraščala v neplodovitih kamenitih pustinja East-Enda. Danes so prišli voditelji v parlament, da se pogajajo z narodnimi zastopniki. Pogajanja je prekinil hrup poslancev, ki so se vmešali v zadevo. Narodni zastopniki sploh niso hoteli nastopiti za gladne množice in delavci so morali zapustiti zbornico, ne da bi kaj opravili.

Tu je skočil Alfred Keene pokonci in pričel govoriti. Vsa zadeva je torej taka. Sam spada v sloj bogatašev. Res je, toda tudi on je bil nekoč reven in ubožen, kakor so ti, ki kričijo sedaj o svoji bedi. Toda on je delal, je izrablil bogastvo, ki ga nudi zemlja,

dokler ni postal bogat mož. Ali ne morejo drugi ravno tako napraviti? Prosim vas, ves svet jim je odprt. Govoril je ognjevito in elegantno. Energično je poudaril, da velja na svetu le moč človeške volje. Onim, ki imajo dvoje zdravih rok in razpolagajo s svežim pogumom, tem je svet odprt. Glad trpe samo tisti, ki nebejo delati.

Ko se je vsedel, je nastalo v dvorani burno odobravanje. Kaj takega je prav prijetno slišati. Zakonodajalci so se veselili tega govora, ki je uspaval svet in ki je vzel mrzkim besedam brezposelnih njihovo ostrino.

Kaj hočemo še več? Tukaj je vendar zastopnik proletariata, ki je svetoval, naj se brezposelnih ne podpira! Prav pametno je govoril!

Več kot sto rok se je dvignilo k aplavzu v zahvalo Alfredu Keenu. Dvorana se je tresla od ploskanja. In vendar ga je presunilo v srcu.

(Konec prihodnjic.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

**najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.**

Zahtevajte ponudbo. — Telefon šte. 2389.

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

TISKARNA »MERKUR«

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 15.

TELEFON ŠTEV. 2852.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

Izdajatelj: Aleksander Zelesnikar. — Urejuje: Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.

POMLAD!

Novavice, kravate, srajce, rokavice, naramnice, žepni obci, nakit za obleke, otroške majice, nah bitiki, pali, s. dezniki, klopi v vseh barvah, šifoni, S. linen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedljarje, Razna dišeča mila — samo pri

J. sip Petelinč

blizu
Prešernovega »pomenika, ob vodi
Ljubljana

čajniške cene. Točna postrežba.

Zastonj -

spalno sobo

novi kompletni dobite pri tomboli »Dom ubogih« na velikonočni ponedeljek. — Srečke v trafikah ali z družni pisarni »Mojmir«. Maribor, Koroška c. 10-1.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Drva - čebin

Wellova 1/II. - Telef. 84

zaslužek

na domu, za obojni spo že od 14 let naprej, brez posebnega znanja; dneva zaslužek 20 do 25 Din Kdor se zanima, naj pošlje za pojasnilo za pouk in vzorec dela 10 Din kateri znesek se pa vrne ako delo prevzame. N. kaka prevara, za mladi no je velikega pomena Ponudbe na upravo Hete pod štito: »Čas je zlato«

Odeajo se

s 1. julijem t. l. 8 sode, primerne za zdravniške ali za pisarne. Naslov pove uprava Heta.

Moderna knjižnica

izhaja v zvezkih. 1. zvezek: Milan Pughel. Novele in črtice. 32 strani. Vsak zvezek stane 4 Din in se dobi v Tiskarni »Slovenijac« v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Kontoristinja

samostojna mož, večja knjigovodstva, korespondence, stenopisja in steno pisa, išče službe. Po nudbe prosi na upravo lista pod značko »V« letna praka«.

Simon Klimanek, LJUBLJANA.

Solunburgova ulica št. 6 de po najnovejši in izdeluje obleke za gospodine in ženske. V zbirki ima vedno najboljše in angloško snovno.